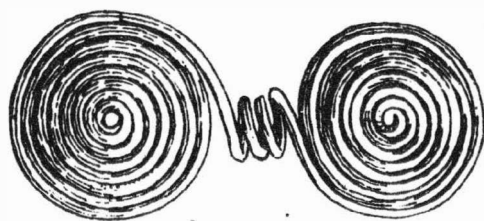

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
POBOČKA V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1965

BRNO 1966

"předchůdce únětických nákrčníků, i když se podstatně liší velikostí a váhou. Rakouské nákrčníky váží od 16 - 35 g, průměr měděného drátu je 0,35 - 0,40 cm, průměr nákrčníků je 9,2 - 11,7 cm. Předmět z Jiřikovic váží po odstranění patiny 11,9 g, průměr drátu je do 0,3 cm a průměr nákrčníku je 11 - 13 cm.

Předměty z Dětkovic, Königshöhle, Lichtenwörthu i Leobersdorfu jsou vyrobeny z čisté mědi, jiřikovický nákrčník podle většího množství stopových prvků patrně z měděné rudy, pravděpodobně sedmihradské provenience.

P o z n á m k a :

1. H. P e s t a , Spektralanalytische Untersuchung der Metallfunde von Leobersdorf, Lichtenwörth und Zwerndorf, WPZ 24, 1937, str. 80.

Spektralanalyse von Metallgegenständen der Schnurkeramik und der Protoúně-ticer Kultur. Für den Vergleich der chemischen Zusammensetzung der bisher gefundenen Gegenstände aus diesem Zeitabschnitt und zur Klärung der Frage der Provenienz des Kupfers in der Vorgeschichte, wurde bei zwei Halsringen, die aus dem Zeitabschnitt der Schnurkeramik und der Protoúněticer Kultur stammen, eine Spektralanalyse vorgenommen.

Die Ergebnisse der qualitativen Spektralanalyse zeigten, dass der Gegenstand aus Dětkovice, Bez. Vyškov in Mähren aus purem Kupfer hergestellt wurde und durch seine chemische Zusammensetzung den Gegenständen der Badener Kultur aus dem österreichischen Gebiet ähnelt. Der Halsring aus Jiřikovice, Bez. Brno-venkov, welcher der Protoúněticer Kultur angehört, ist zufolge der grösseren Menge an Spurenelementen aus Kupfer, das offensichtlich durch Schmelzen des Kupfererzes, wahrscheinlich Siebenbürgischen Provenienz, gewonnen wurde.

- - -

Výzkum nitranského pohřebiště v Holešově

Jaromír O n d r á ě k

Tab. 3, 26, 27

Výzkumné práce v r. 1965 se zaměřily na zachycení jižního okraje pohřebiště na letištní ploše a postoupily i směrem k jeho středu na pozemek JZD Všetuly. Bylo prozkoumáno dalších 50 nitranských hrobů, zjištěny stopy čtvercové kúlové stavby, datované do halštatského období a na jižním okraji byl získán z vrstvy mladolatenský střepeový materiál. Jižní část pohřebiště poskytla některé důležité poznatky, týkající se datování konce nitranské skupiny a synchronisace s únětickou kulturou. Hroby v této části jsou častěji vyloupené a prakticky se v nich ne-

objevuje šperk tvaru vrbového listu. Na základě keramiky (kulovité osudíčko, klasický koflík) lze usuzovat na současnost nejmladších hrobů s klasickou fází moravské únětické kultury.

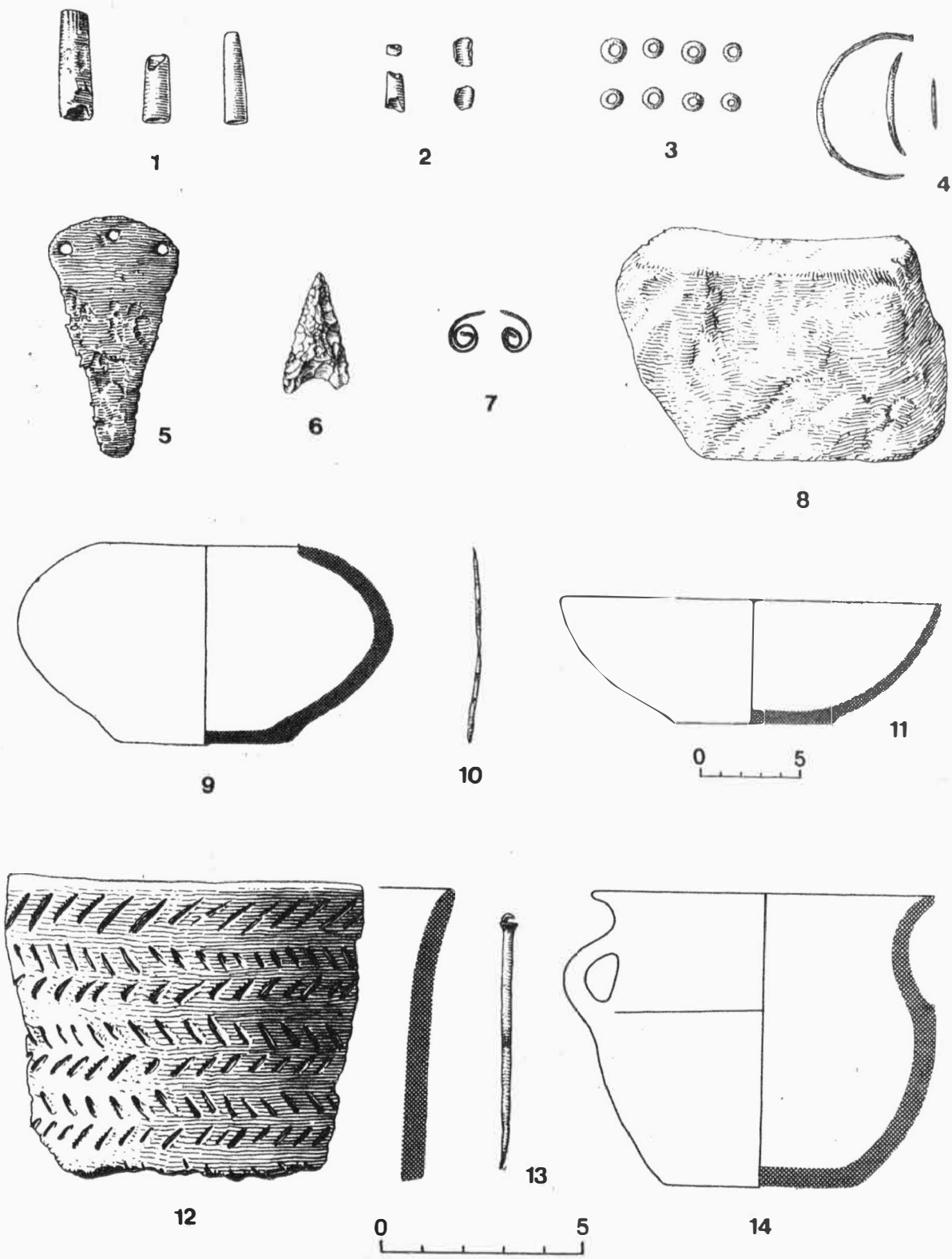
Ke středu pohřebiště ubývá vyloupených hrobů, zvětšuje se hustota pohřbů a přibývá nálezů, mezi nimiž jsou stále početnější tzv. vrbové listy. Objevují se měděné dýky, ploché nožičky, nátepní ploténka, pazourková sekerka, kostěný sekermat apod. Ženské kostry spočívají opět na levých a mužské na pravých bocích. Dva hroby obsahovaly po dvou jedincích a v jednom případě šlo o mužskou nataženou kostru na zádech. Z milodarů jsou rozšířené zvláště drátěné ozdoby, vrbové listy, pazourkové šipky, korálky ze skelné hmoty, kančí kly a kostěné korálky.

Na základě dosavadního výzkumu lze usuzovat, že pohřebiště v Holešově mělo delší časový vývoj a získané poznatky mohou přispět také k řešení problému periodisace nitranské skupiny.

Grabung eines Gräberfeldes der Nitra - Gruppe in Holešov. Die Grabungsarbeiten im Jahre 1965 konzentrierten sich auf die Erfassung des südlichen Randes des Gräberfeldes auf der Flugplatzfläche und wurden auch in Richtung zu seiner Mitte auf dem Grundbesitz der LPG Všetuly fortgesetzt. Es sind weitere 50 Gräber der Nitra-Gruppe untersucht und Spuren eines quadratischen Pfostenbaues festgestellt worden, am südlichen Rand gewann man aus der Schicht junglaténezeitliches Scherbenmaterial. Der südliche Teil des Gräberfeldes gewährte einige wichtige Erkenntnisse, die die Datierung des Endes der Nitra - Gruppe und die Synchronisierung mit der Úněticer Kultur betreffen. Die Gräber in diesem Teil sind häufig ausgeraubt und praktisch findet man in diesen keinen Schmuck in Form eines Weidenblattes. Auf Grund der Keramik (rundlicher Kumpf, klassische Tasse) kann man auf eine Gleichzeitigkeit der jüngsten Gräber mit der klassischen Phase der mährischen Úněticer Kultur schliessen.

Zur Mitte des Gräberfeldes nehmen die ausgeraubten Gräber ab, die Dichte der Bestattungen und die Funde nehmen zu; unter den Funden werden die sog. Weidenblätter immer zahlreicher. Es kommen kupferne Dolche, flache Messer, ein Armschutzplättchen, ein Feuersteinbeil, eine beinerne Kriegsaxt u.ä. vor. Frauenskelette liegen wiederum auf der linken und Männer auf der rechten Seite. Zwei Gräber enthielten je zwei Skelette und in einem Falle handelte es sich um ein Männerskelett in Rückenstrecklage. Von Beigaben sind besonders Drahtschmuck, Weidenblätter, Feuersteinpfeilspitzen, Korallen aus Glasmasse, Eberzähne und Knochenkorallen verbreitet.

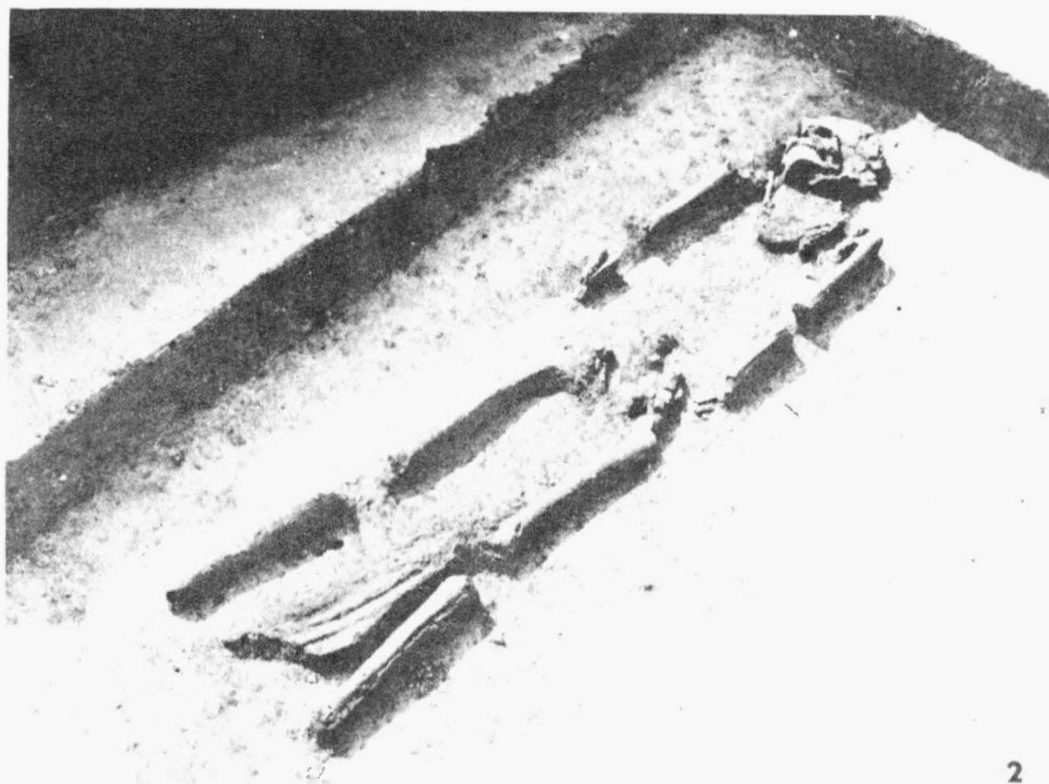
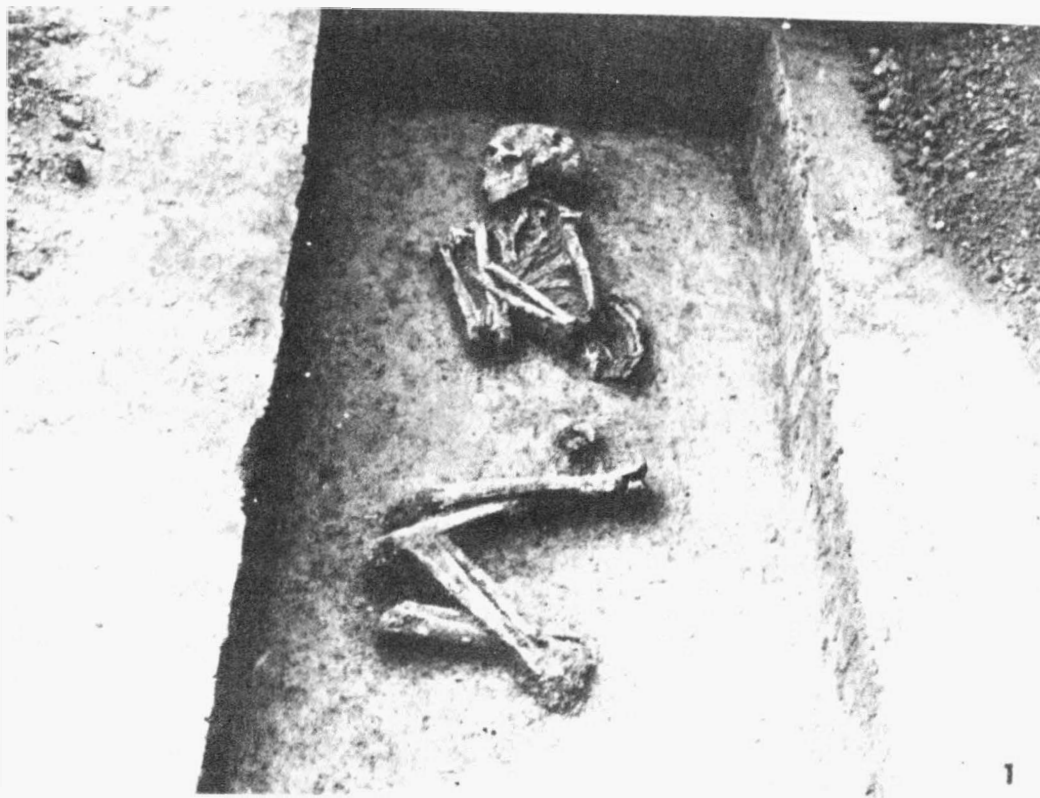
Auf Grund der bisherigen Ausgrabung kann angenommen werden, dass das Gräberfeld in Holešov eine längere zeitliche Entwicklung hatte und die gewonnenen Erkenntnisse können auch zur Lösung des Problemes der Periodisierung der Nitra-Gruppe beitragen.

Tab. 3 1-11 Holešov (o.Kroměříž). Pohřebiště nitranské skupiny: 1-6 Nálezy z hrobu č.50; 7-11 Nálezy z hrobu č. 77. - Gräberfeld der Nitra-Gruppe: 1-6 Funde aus Grab Nr.50; 7-11 Funde aus Grab Nr.77. 12 - Mostkovice (o.Prostějov): ojedinelý nález šňurové keramiky. - Lesefund der Schnurkeramik. 13,14 - Pavlov (o.Břeclav), pohřebiště únětické kultury. - Gräberfeld der Úněticer Kultur.

Tab. 26 Holešov (o. Kroměříž). Pohřebiště nitranské skupiny: 1 - Plocha 2 (sonde IV); 2 - Hrob č. 77. - Gräberfeld der Nitra-Gruppe: 1 - Fläche 2 (Sonde IV); 2 - Grab Nr. 77.

Tab. 27 Holešov (o Kroměříž). Pohřebiště nitranské skupiny: 1 - Hrob č. 52;
2 - Hrob č. 59. - Gräberfeld der Nitra-Gruppe: 1 - Grab Nr. 52;
2 - Grab Nr. 59.

P ř e h l e d   v ý z k u m ů   1965

Vydává: Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Sádky osvobození 17/19.

Odpovědný redaktor: Prof. dr. Josef Poulík, DrSc

Redaktoři: Dr. A. Medunová, Dr. J. Ondráček, Dr. I. Peškař,
Dr. J. Říhový.

Překlady: Dr. R. Tichý a E. Tichá

Kresby: J. Jaša

Na titulní stránce: Bronzová ozdoba z hromadného nálezu z Loštic

Vydáno jako rukopis - 400 kusů - neprodejné.